

AVRUPA BİRLİĞİ AVUKATLIK MESLEK ETİK KURALLARI**

The Rules of Lawyer's Occupation Ethic at the European Union

Çevirenler : Av. Saadet ÖZFIRAT-Av. Neslihan ÖZENSOY-Av. Nilüfer AKMAN*

GİRİŞ

1.1 Toplumda Avukatın İşlevi

Hukukun üstünlüğüne saygı prensibi üzerine kurulmuş bir toplumda avukatın özel bir yeri vardır. Onun görevi, kendisine verilen talimatları hukuki sınırlar çerçevesinde sadakatle ifa etmekle başlayıp bitmez. Bir avukat, kendisine hak ve özgürlüklerini aramak amacıyla itibar eden kişilerin çıkarı için çalışmak yanında; adaletin menfaatlerini de gözetmelidir. Avukatın görevi sadece müvekkillerinin davasını açmak değil ve fakat onlara tavsiyelerde de bulunmaktır.

Bu sebeple, avukatın görevi, ona ve bazen birbiriyle çelişkiye düşse de;

- Müvekkile
- Müvekkili adına dava açtığı ya da onun adına işlemler yaptığı mahkeme ve diğer yetkili makamlara
- Genel anlamda hukukçuluk mesleğine ve özellikle onun her üyesine
- Topluma temelinde, mesleğin hür ve bağımsız olarak ifa edilmesinin bağlı olduğu bu toplumda yer alan grupların ve devletin gü-

(*) Ankara Barosu Avukatları

(**) www.ccbe.org.

cüyle ve mesleğin oluşturduğu kurallarla, insan haklarının savunulmasının yer aldığı

çeşitli hukuki ve ahlaki sorumlulukları yüklenmektedir.

1.2 Meslek Kurallarının Doğası

1.2.1 Meslek kuralları, tüm medeni toplumlarca kabul edilip oluşturulmuş, avukatın mesleğini gereği gibi ifa etmesi için uygulanan kurallardır. Avukatın bu kurallara uymaması halinde başvurulacak en son çare, disiplin cezası olmalıdır.

1.2.2 Her baronun ve hukuk cemiyetinin kendine ait kuralları, onların gelenekleri sonucu ortaya çıkmıştır. Bu kurallar, her üye devletin hukuk ve idare usulleri ile ulusal yargı sistemine uygun olarak devlet organizasyonu ve faaliyetlerine adapte edilmiştir. Bu kuralların var oldukları ortamdan çekip çıkarılması ve bunları genel olarak uygulamaya kalkışmak, böyle bir uygulamanın bu kuralların niteliğine uymaması sebebi ile ne mümkündür ne de istenebilir.

Ancak, her baronun ve hukuk cemiyetinin kuralları aslında aynı değerlere dayanır ve bu sebeple de ortak bir temel oluşturur.

1.3. Kodifikasyonun Amacı

1.3.1 Hangi baroya ya da hukuk cemiyetine ait olursa olsun, Avrupa Birliği'nin ve Avrupa

Ekonomik Alanının devam eden birleşmesi, avukatların Avrupa Ekonomik Alanındaki sınır ötesi faaliyetlerinin artması, Avrupa Ekonomik Alanındaki tüm avukatlara uygulanabilecek ortak kuralların oluşturulmasını toplum menfaati açısından gerekli kılmaktadır. Bu kuralların oluşturulmasındaki temel amaç 22 Mart 1977, 77/249 no.lu Yönergenin 4. maddesi ile de ifade edilen, "çifte deontolojinin" azaltılmasıdır.

1.3.2 Hukuk mesleğini CCBE de temsil eden tüm organizasyonlar, takip eden maddelerde yapılan düzenlemelerle ilgili olarak, aşağıda beyan edilen önerileri sunmuşlardır.

- Kuralların, Avrupa Birliği ve Avrupa Ekonomik Alanındaki Barolar ve cemiyetlerinin görüş birliğine varması ardından tanınacağı

- Kuralların, Avrupa Birliğinde ve Avrupa Ekonomik Alanındaki avukatların sınır ötesi faaliyetleri ile ilgili EEA veya ulusal usullere bağlı olarak, en kısa zamanda icra edilebilir/uygulanabilir kurallar olarak adapte edileceği
- Kuralların, ilerleyen uyumlaştırmaya katkı sağlayan özellikleri de dikkate alınarak mesleğin ifası veya deontoloji kurallarının değiştirilmesi konusu dikkate alınacağı

1.4. Kuralların Uygulanacağı Şahıslar

Aşağıdaki kurallar , 22 Mart 1977 ,77/249 no.lu Yönergede de belirtildiği gibi, Avrupa Birliği ve Avrupa Ekonomik Alanındaki avukatlara uygulanacaktır.

1.5. Kuralların Uygulanacağı Faaliyetler

Aşağıdaki kurallar, her üye devletçe, önyargısız olarak deontoloji ve mesleğin ifasına ilerleyen uyumlaştırmının gerçekteşmesi için, Avrupa Birliği ve Avrupa Ekonomik Alanında, sınır ötesi faaliyetlerde bulun avukatlara uygulanacaktır. Sınır ötesi faaliyetler şunlardır:

- (a) Avukatların, kendi üye ülkesi dışında, diğer üye ülke avukatları ile gerçekteştirdiği mesleki temaslar,
- (b) Avukatın kendi üye devleti dışında, fiziksel olarak ya da olmayaarak bir üye devlette yaptığı mesleki faaliyetler

1.6. Tanımlar

Bu kurallarda:

Avukatın tabi olduğu üye devlet ile kastedilen, avukatın ait olduğu baro veya hukuk cemiyetinin bulunduğu Üye Devlettir. Ev sahibi Üye Devlet ile kastedilen ise, avukatın sınır ötesi faaliyetlerini ifa ettiği diğer Üye Devlettir.

Yetkili Makamın anlamı, avukatların disiplinini sağlayan, mesleki faaliyetlerini düzenleyen kuralları ortaya koyma sorumluluğunu taşıyan ve Üye Devlette yer alan mesleki organizasyon ve/veya Otoritelerdir.

2. GENEL ESASLAR

2.1. Bağımsızlık

2.1.1 Avukatın ifa ettiği birçok görev, özellikle kendi kişisel ilgileri sebebiyle ortaya çıkabilecek ya da dışarıdan gelen her türlü baskıdan ve etkilerden uzak olarak, tam bağımsızlığın varlığını gerektirir. Bu bağımsızlık, hakimin tarafsızlığında olduğu gibi, adaletin ifasına güven açısından da zorunludur. Avukat bu durumda bağımsızlığını zedelemekten kaçınmalı ve üçüncü kişiler, müvekkili ya da mahkemeleri memnun etmek adına mesleki standartlarına uymayan hareketleri yapmaktan kaçınmalıdır.

2.1.2 Bu bağımsızlık çekişmesiz konularda olduğu kadar çekişmeli olan davalarda da gereklidir. Avukatın müvekkiline verdiği tavsiyeler, eğer avukatın kendisini sevdirmek, kendi amaçlarına hizmet etmek ya da dışarıdan baskılar nedeniyle yapılıyorsa değersizdir.

2.2 Güven ve Kişisel Doğruluk

Güven ilişkileri ancak, eğer avukatın onuru, dürüstlüğü ve doğruluğu şüphe götürmez olursa varolabilir. Avukat için, bu geleneksel erdemler mesleki yükümlülüktür.

2.3. Gizlilik (Sır Saklama Yükümlülüğü)

2.3.1 Avukatın işlevinin temelinde, müvekkilinin başkalarına anlatmayacağı şeyleri kendine anlatması ve müvekkilinin avukata verdiği diğer bilgileri de "sır saklama" prensibine dayandırması esası yer almaktadır. Sır saklamanın varlığının kesin olmadığı yerde güven olamaz. Bu sebeple sır saklama yükümlülüğü avukatın temel hakkı ve görevidir. Avukatın bu yükümlülüğü, adalete ve müvekkilin menfaatlerine hizmet eder. Gizlilik böylece, devletin özel koruması altındadır.

2.3.2 Avukat, mesleki faaliyetleri sırasında öğrendiği tüm bilgileri gizli olarak kabul etmelidir.

2.3.3 Gizlilik yükümlülüğü zamanla sınırlı değildir.

2.3.4 Avukat, mesleki faaliyetinin ifa etmekte kendisine yardımcı olan, birlikte çalıştığı yardımcılarının ve diğerlerinin de aynı yükümlülüğe uymasını talep etmelidir.

2.4. Diğer Baroların ve Hukuk Cemiyetlerinin Kurallarına Saygı Duyma

Avrupa Birliği'nin ve Avrupa Ekonomik Alanın kurallarına göre, diğer üye devletin avukatı, ev sahibi üye devletin baro ve hukuk cemiyetlerinin kurallarına uymakla yükümlüdür. Avukatlar, kendilerini, herhangi bir görevi ifa etme sırasında etkileyecek kuralları öğrenmekle görevlidirler.

CCBE'nin üyesi olan organizasyonlar meslek kurallarını CCBE Sekreterinde bulundurmamak zorundadırlar ve bu şekilde avukat Sekreterlikten meslek ifa kurallarının bir örneğini alabileceklerdir.

2.5. Meslekle Bağdaşmayan İşler

2.5.1 Avukat, faaliyetlerini gerektiği gibi bağımsızca ve adaletin ifasında sahip olduğu yere uygun olarak ifa edebilmesi için, bazı meslekleri yapmaktan yoksun bırakılmıştır.

2.5.2 Ev sahibi Üye Devlette hukuksal işlemler yapan veya yetkili makamlar önünde müvekkilin savunmasını yapan veya onu temsil eden avukat, ev sahibi Üye Devletin avukatlarının tabi olduğu "meslekle bağdaşmayan işlerle " ile ilgili kurallara uymak zorundadır.

2.5.3 Hukuk ile ilgili olmayan faaliyetlerde veya doğrudan ticari faaliyetlerde bulunmak isteyen Ev Sahibi Üye devlete yerleşen avukat, O üye Devletin avukatlarının tabi olduğu yasak ya da uygun olmayan işler ile ilgili kurallara uymak zorundadır.

2.6. Kişisel Tanıtım

2.6.1 Avukat, mesleğinin temel değerlerlerine, gizlilik yükümlülüğüne saygılı olarak sağladığı bilgilerin doğru ve hatasız olması şartı ile, topluma verdiği hizmetlerle ilgili olarak bilgi verme yetkisine sahiptir.

2.6.2 Avukatın, radyo, yazılı basım, televizyon, ticari elektronik iletişim yoluyla kamuya yaptığı her türlü kişisel tanıtımına 2.6.1. deki koşullara uyması şartıyla izin verilir.

2.7. Müvekkilin Menfaatleri

Meslek kurallarına ve hukuka uygun olarak, avukat her zaman müvekkilinin menfaatine uygun olarak davranmalı ve onun menfaatlerinin kendi menfaati veya meslektaşlarınıninkilerden önde tutmalıdır.

2.8. Avukatın Müvekkiline Karşı Olan Sorumluluklarındaki Sınır

Tabi olunan üye Devletin ve Ev sahibi Üye devletin kanunlarının izin verdiği sınırlar içerisinde ve uyulması yükümlü olunan meslek ifa kurallarına uygun olarak, avukat müvekkiline karşı olan sorumluluklarını sınırlayabilir.

3. MÜVEKKİLLER İLE OLAN İLİŞKİLER

3.1. Talimatların Kabulü ve Sonuçları

3.1.1 Avukat bir tarafın talimatları dışında davaya bakmamalıdır. Ancak, herhangi bir taraf adına vekil sıfatıyla hareket eden bir avukat veya yetkili bir makam tarafından görevlendirilirse vekil sıfatıyla hareket edebilir.

Bir avukat özel şartlar sebebi ile avukatın kendisini tevkil eden kişi ya da makamın kimlik, ehliyet ve yetkisinin belirlenemez olduğunu düşünüyorsa; avukat kimlik, ehliyet ve yetkinin tespiti için makul çabayı göstermelidir.

3.1.2 Bir avukat müvekkilini dürüstçe, özenle temsil etmeli ve müvekkiline mümkün olan en kısa sürede bilgi vermelidir. Kendisine verilen talimatları ifa ederken kişisel sorumluluğu taşımalıdır. Müvekkilini kendisine tevdi edilen işin gelişimi konusunda bilgilendirmelidir.

3.1.3 Bir avukat yetkili olmadığını bildiği veya bilmesi gerektiği bir davada, ancak başka bir yetkili avukatla birlikte işlem yapabilir.

Bir avukat diğer işlerinin ağırlığını göz önünde tutarak kendisine verilen yeni talimatları derhal ifa edemeyecekse, bu talimatları kabul etmemelidir.

3.1.4 Müvekkilin davada, zamanında başka bir hukuki yardım almasının olanaksız olduğu durum ve şartlarda müvekkilin uğrayacağı zararları ön-

lemek için, avukat davadan geri çekilme hakkını kullanma hususunda yetkilendirilmemelidir.

3.2. Menfaatlerin Çatışması

3.2.1 Eğer bir avukatın müvekkillerinin menfaatleri arasında çatışma veya böyle bir çatışma ihtimali varsa ; bu halde avukat bir veya birden fazla müvekkiline aynı dava hakkında tavsiyede bulunmamalı, temsil etmemeli ve onlar adına hareket etmemelidir.

3.2.2 Bir avukat müvekkillerinin menfaatleri çatıştığında ve müvekkilinin kendisine duyduğu güveni sarsacak bir durum ortaya çıkması halinde veya kendi bağımsızlığını tehlikeye düşürecek bir durumda, müvekkilleri adına hareket etmeye devam etmemelidir.

3.2.3 Bir avukata , daha önceki müvekkilinin kendisine duyduğu güveni sarsacak bir durum tevdi edilmişse veya avukatın önceki müvekkilinin işi hakkında sahip olduğu bilgiler halihazırdaki müvekkilinin menfaatlerine ters düşüyorsa işbu müvekkili adına hareket etmekten kaçınmalıdır.

3.2.4 Avukatlar bir ortaklık şeklinde çalışıyorlarsa , yukarıda ki 3.2.1'den 3.2.3.'e kadar olan maddeler ortaklığa ve tüm üyelerine uygulanır.

3.3. Dava Ücret Sözleşmesi

3.3.1 Bir avukat ayrı bir dava ücret sözleşmesi yapılması hususunda yetkilendirilemez.

3.3.2 Mevcut sözleşme, müvekkilin dahil olduğu bir işte, bu işin sonuçlanmasından önce avukat ile müvekkil arasında yapılan öyle bir akittir ki, bu akitte müvekkil avukata işin sonucunda ödeme yapmayı taahhüt eder , ki bu ödeme para veya işin sonucunda bir menfaat temini şeklinde olabilir.

3.3.3 Eğer var olan resmi bir harç tarifesi ya da söz konusu olan avukatın yetkisi üzerinde bir sözleşme yoksa mevcut sözleşmeye göre avukat davanın sadece yürüttüğü kısımdan değil davanın tümü üzerinden ücret alır.

3.4. Ücretin Düzenlenmesi

3.4.1 Avukat tarafından alınan ücret tam olarak müvekkile açıklanmalı, adil ve makul olmalıdır.

3.4.2 Avukat ile müvekkil arasında ücret konusunda yapılacak sözleşmedeki ücret, avukatın üyesi olduğu Barounun veya Hukuk Cemiyeti'nin düzenlemelerine tabi olur. Eğer avukat birden fazla Baro veya Hukuk Cemiyeti'ne üye ise, uygulanacak kurallar herhangi bir şekilde Barounun uyguladığı kurallara yakın olmalıdır.

3.5. Mahsuben Yapılan Ödeme

Eğer bir avukat, ücreti ve/veya masraflarına mahsuben müvekkilinden bir ödeme talep ederse, bu ödeme makul bir ücreti ve olası masrafları aşmamalıdır.

Müvekkil tarafından söz konusu ödeme yapılmazsa, avukat davadan geri çekilebilir veya davayı yürütmeyi kabul etmeyebilir, ancak bu halde bile her zaman yukarıdaki 3.1.4 maddesine tabi olur.

3.6. Avukat Olmayanlarla Ücretin Paylaşımı

3.6.1 Aşağıda belirtildiği gibi avukat ile avukat olmayan kişi arasındaki ortaklığa, avukatın tabi olduğu üye Devletin kanunları tarafından izin verilmedikçe; avukat, avukat olmayan birisi ile ücretini paylaşamaz.

3.6.2 Yukarıda yer alan 3.6.1. maddesi, bir avukatın ölmüş olan veya davadan çekilen avukatın işini devralmış olması; ücret, komisyon, veya diğer alacakları ölen avukatın mirasçılara veya davadan çekilen avukata ödemesine engel teşkil etmemelidir.

3.7. Maliyete Etkisi Olan Kararlar ve Adli Yardımdan Yararlanma

3.7.1 Avukat her zaman müvekkillerinin ihtilafı ile ilgili olarak en uygun maliyetli çözüme ulaşmaya çalışmalı, uygun aşamalarda sulh ile ihtilafın çözülebildiği durumlarda müvekkiline tavsiyelerde bulunmalı ve/veya alternatif uygun çözüm yollarını teklif etmelidir.

3.7.2 Avukat müvekkilini adli yardımdan nerelerde yararlanabileceği konusunda bilgilendirmelidir.

3.8. Müvekkilin Fonu

3.8.1 Avukatlar görevlerinin ifasının herhangi bir safhasında müvekkilin veya üçüncü kişilerin fon veya para mahiyetindeki bir kalemi yedlerinde tutacak olurlarsa; (bundan böyle müvekkil fonu diye adlandırılacaktır) bu halde aşağıdaki hususlara uyulması gerekir:

3.8.1.1 Müvekkilin fonu, eğer müvekkil tarafından aksi açıkça veya zımnen belirtilmemişse, her zaman bankanın veya resmi makamların denetimine tabi benzer bir kurumun hesabında tutulmalı, müvekkilin avukat tarafından teslim alınan bütün para fon vb. bu hesaba yatırılmalıdır.

3.8.1.2 Müvekkilin fonunun avukat adına bulunduğu hesapta, avukat fonun müvekkil/müvekkilleri adına olduğunu ya da fonu tutulan müvekkilin avukatı olduğunu belirtmelidir

3.8.1.3 Müvekkili adına yatırdığı fonları içeren banka hesabında, avukatın elindeki müvekkile ait tüm fonlar yer almalıdır.

3.8.1.4 Bütün fonlar müvekkile hemen veya müvekkilin talimatları doğrultusunda ödenmelidir.

3.8.1.5 Müvekkil fonundan müvekkil adına başka biri hesabına yapılan ödemeler şunları içerir:

a) Müvekkile veya müvekkilin hesabından diğer müvekkil hesabına yapılan ödemeler

b) Avukatlık ücretinin ödenmesi , kanunun öngördüğü hallerde veya mahkemenin açık veya zımni yetkilendirilmesi ile kime ödeme yapılacağını belirtilmesi dışındaki hallerde yasaktır.

3.8.1.6 Bir avukat tam ve eksiksiz bir şekilde kayıtları muhafaza etmeli, her müvekkilin talebi üzerine hazır bulundurmalı , müvekkilin fonu ile ilgili yaptığı tüm muameleleri göstermeli ve müvekkil fonunu diğer tuttuğu hesaplardan ayırmalıdır.

3.8.1.7 Üye devletlerdeki tüm yetkili merciler , gizlilik esasları çerçevesinde, avukatın müvekkil fonunun mali kayıtlarında belirledikleri kurallara uyulup uyulmadığını tespit etme ve bu kurallara riayet etmeyen avukatlara yaptırım uygulanması için araştırma ve inceleme yapma yetkisine sahiptir.

3.8.2 Yukarıda bahsedilen 3.8.1 'deki kuralları ihlal etmeden , herhangi bir Üye Devlette mesleğin icrası sırasında müvekkilin fonunu elinde bulunduran bir avukat ,müvekkil fonunun hesabını ve muhasebesini tutma ile ilgili ev sahipliği yapan Üye Devletin yetkili makamları tarafından uygulanan hükümlere uymak zorundadır.

3.8.3 Ev sahipliği yapan Üye Devlette mesleğini icra eden veya hizmet sağlayan bir avukat, tabi olduğu Üye Devlet ile ev sahipliği yapan ilgili Üye Devlet 'in yetkili makamlarınca yapılan antlaşma ile, tabi olduğu Üye Devletin gerekli şartlarını göz ardı ederek , ev sahipliği yapan Üye Devletin ilgili şartlarına uyar. Bu durumda, ev sahipliği yapan Üye devlette yürürlükte olan şartlara riayet ettiği hususunda müvekkilini bilgilendirmelidir.

3.9. Mesleki Mesuliyet Sigortası

3.9.1 Avukatların mesleğin icrası esnasında mesleki kusurları(ihmalleri) sebebiyle makul ve olası riskler göz önünde bulundurularak söz konusu hasarlara karşı her zaman sigortalanmalıdırlar.

3.9.2 Bir avukat ev sahipliği yapan Üye Devlette mesleğini icra ediyor veya hizmet sağlıyorsa aşağıdaki hükümlere uyulmalıdır:

3.9.2.1 Avukat, mesleki sorumluluğu ile ilgili sigortalanmak için, tabi olduğu Üye Devletteki hükümlere uymak zorundadır.

3.9.2.2 Bir avukat tabi olduğu Üye Devlette sigortalanmaya yükümlü kılınmış ise ve herhangi bir ev sahipliği yapan Üye Devlette mesleğini icra ediyor veya hizmet sağlıyorsa , ev sahipliği yapan Üye Devlette sağladığı hizmetlerin veya mesleğin icrasını kapsayacak şekilde ,ev sahipliği yapan Üye Devletin kurallarına uyarak tabi olduğu Üye Devlette sigorta teminatı elde etmek için elinden geleni yapmalıdır.

3.9.2.3 Bir avukat yukarıdaki 3.9.2.2 maddesinde yer alan sigorta teminatı kapsamında sigorta yaptırmazsa veya tabi olduğu Üye Devlette sigortalanmaya yükümlü değilse ve ev sahipliği yapan Üye Devlette mesleğini icra ediyor veya hizmet sağlıyorsa, müvekkilleri adına ev sahipliği yapan Üye Devlette hareket ederken mümkün olan en kısa zamanda ev sahibi Üye Devletteki kurallara uygun sigorta teminatı yaptırmalıdır.

3.9.2.4 Yukarıda anılan hükümler kapsamında bir avukat sigorta teminatı yaptıramıyorsa ,bu durumdan etkilenebilecek olan müvekkillerini durum hakkında bilgilendirmelidir.

3.9.2.5 Ev sahipliği yapan Üye Devlette mesleğini icra eden veya hizmet sağlayan bir avukat, ilgili ev sahibi veya tabi olduğu Üye Devletin yetkili mercileri tarafından yapılan anlaşma ile, tabi olduğu Üye Devletin sigorta şartlarını göz ardı ederek ev sahibi Üye Devlette yürürlükte olan sigorta şartlarına uymalıdır. Bu durumda , avukat müvekkilini, ev sahipliği yapan Üye Devlette yürürlükte bulunan sigorta mevzuatı şartlarına göre sigortalanmış olduğu hususunda bilgilendirmelidir.

4 MAHMELELER İLE OLAN İLİŞKİLER:

4.1. Mahkemede Uygulanacak Etik Kurallar:

Mahkeme huzuruna çıkan ya da herhangi bir yargılama safhasına katılan avukatlar, mahkemede geçerli olan meslek etik kurallarına uymalıdır.

4.2. Davaların Doğru Olarak Yürütülmesi:

Davaların doğru olarak yürütülmesinde avukatın her zaman bir yükümlülüğü olmalıdır. Avukat, öncelikle karşı tarafı bilgilendirmeden, dava dilekçesi eklerini, notlarını ve belgelerini hakime sunmadan, bu gibi aşamaları gerektirmeyen prosedürler haricinde, doğrudan hakim ile bağlantıya geçmemelidir. Kanunlarla kısıtlanmamış olsa dahi, avukat herhangi bir davanın anlaşma ile çözümlenmesi ihtimalini günde me getiren, karşı tarafı ya da onun avukatı tarafından yapılmış bir öneriyi, diğer avukatın muvafakati olmadan Mahkemede ortaya koyma ya da sunma cihetine giremez.

4.3. Mahkeme Huzurunda Davranışlar:

Avukat, Mahkemeye saygı ve nezaket dahilinde müvekkilinin menfaatlerini duyarlı ve onurlu bir şekilde savunurken, kendi kazanımlarını veya savunmasının sonuçlarını kendi veya bir başkası yararına oluşturmamayı nazara almalıdır.

4.4. Mahkemeye Yanlış veya Yanıltıcı Bilgi Verme:

Avukat hiçbir zaman Mahkemeye bilerek yanlış veya yanıltıcı bilgi vermemelidir.

4.5. Hakemlerle Olan İlişki:

Avukatın Mahkeme ile olan ilişkilerini belirleyen tüm meslek kuralları, geçici ilişki durumlarında dahi avukatların hakemlerle ve diğer hukuku uygulamakla görevli olan şahıslarla olan ilişkileri için de geçerlidir.

5. AVUKATLAR ARASINDAKİ İLİŞKİLER:

5.1. Profesyonelliğin Dayanışma Ruhu:

5.1.1 Profesyonelliğin Dayanışma Ruhu müvekkillerinin yararı doğrultusunda profesyonelliğe yakışmayan gereksiz yargılama ve diğer zarar verici davranışları önlemek açısından avukatlar arasında dürüstlük ve işbirliği ilişkisini gerektirmektedir. İş bu davranışındaki durumlar, müvekkillere karşısında belki profesyonelliğe yarar sağlayamayacaktır.

5.1.2 Avukat, Üye Devletlerin tüm avukatlarını profesyonel meslektaş olarak algılamalı ve onlara karşı doğru ve nazik olmalıdır.

5.2. Farklı Üye Devlet Avukatları Arasındaki İşbirliği.

5.2.1 Başka bir Üye Devlet meslektaşı tarafından ulaşılan bir avukatın görevi kendisinin yeterli olmadığı bir konu hakkında talimatlarını almamak olmalıdır. Bu gibi durumlar karşısında, avukat meslektaşına yardım amaçlı olarak hazırlıklı olmalı ve talep edilen konu ile ilgili olarak kendisine hizmet verebilecek avukatı bulma yolunda gerekli bilgiyi vermelidir.

5.2.2 Üye Ülke avukatlarından biri diğer üye devlet avukatı ile işbirliği içerisinde iken her ikisi de kendi hukuk sistemleri, profesyonel organizasyonları ve Üye ülkelerdeki avukatların yükümlülüklerini gereğince oluşan farklılıkları dikkate almak genel görevleridir.

5.3. Avukatlar Arasındaki Yazışmalar:

5.3.1 Avukat, diğer üye devlet avukatına bir bilgi dokümanı gönderirken, dokümanın gizlilik arz etmesini isteyebilir ancak bu niyetini açıkça ifade etmek zorundadır.

5.3.2 Eğer dokümanın içeriğinden gizlilik arz ettiği anlaşılıyorsa, avukat gönderene bu dokümanı içeriğini hiç kimseye ifşa etmeden iade etmek zorundadır.

5.4. Referans Ücreti:

5.4.1 Avukat, bir müvekkile avukat referansında veya tavsiyesinde bulunduğu istinaden avukat ya da şahıstan ücret, komisyon veya tazminat talep veya kabul edemez.

5.4.2 Avukat, kendisinin bir müvekkile referans veya tavsiye edilmesi yönünde herhangi bir ücret, komisyon veya tazminat ödeyemez.

5.5. Savunmanın Karşı Tarafı ile İletişim:

Belirli bir durum ya da dava ile ilgili olarak herhangi bir avukat o davada ya da hususla ilgili olarak başka bir avukat tarafından temsil edileceğini bilen şahıs ile avukatının bilgisi dışında görüşemez (ve bu gibi görüşmelerle ilgili olarak şahsın avukatını bilgilendirmelidir.)

5.6. (Bu hüküm CCBE Genel Oturumunda, Dublin'de 06.12.2002 tarihinde Kaldırılmıştır.)

5.7. Ücrete İlişkin Sorumluluk:

Farklı Üye Devlet Baroları arasında profesyonel ilişkilerde; bir avukat, herhangi bir konuyla ilgili olarak bir hususu tevdi etmede ya da mütalaaaya ihtiyaç duyulduğunda, diğer avukatları önerdiğinde ya da müvekkile diğer avukatı tanıttığında, müvekkil avukatlık ücreti ve sair masrafları ödeyemeyecek durumda olduğunda kendisinin şahsi sorumluluğu vardır. Ancak, avukatlar bu hususlarla ilgili olarak özel düzenlemeler getirebilirler. Bunun dışında, önermede bulunan avukat herhangi bir zamanda kendisinin ileride doğabilecek sorumluluğuna ilişkin olarak vekalet ücreti ve sair masraflar yönünden yabancı avukata karşı kısıtlayabilir.

5.8. Genç Stajyer Avukatlar:

Müvekkillerin yararına olma yolunda farklı üye devlet avukatları arasında dürüstlük ve işbirliğini ilerletmekte farklı üye devletlerdeki kanunlar ve prosedürlerin iyi bilinmesi yönünde cesaretlendirme gerekmektedir. Profesyonelliğe ihtiyaç vurgulandığında genç avukatlara iyi bir staj hizmeti verilmelidir ki, avukatlar diğer üye devletlerindeki genç avukatlara da iyi bir staj verilmesini dikkate almalıdırlar.

5.9. Farklı Üye Devletlerdeki Avukatlar Arasındaki İhtilaflar:

5.9.1§Bir avukat başka üye devletindeki avukatın meslek etik kurallarını ihlal ettiğini düşünüyorsa bu hususu kendi meslektaşına aktarmalıdır.

5.9.2§Farklı üye devletlerden olan avukatlar arasında herhangi bir şahsi profesyonel ihtilaf oluştuğunda, avukatlar öncelikle dostane yollar ile çözüme ulaşmaya çalışmalıdırlar.

5.9.3 Avukat, diğer üye ülke avukatı hakkında 5.9.1 veya 5.9.2'de anılan hususlarla ilgili olarak her iki tarafın da bağlı bulunduğu Baroları ya da aynı nitelikteki kuruluşları bilgilendirmeden ve bu kuruluşlara dostane çözüm imkanı tanımadan herhangi bir dava ikame edemez.